

دانشنامه نظریه‌های روایت

دیوید هرمن، منفرد یان و ماری-لو رایان

گروه مترجمان

ابوالفضل حری، محبوبه خراسانی، علی راغب، محمد راغب،

حسین صافی پیرلوجه، امیرحسین عفتیان، فائزه نوری‌زاد،

امیرحسین هاشمی، سید مهدی یوسفی

گردآورنده و ویراستار

محمد راغب

استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شهید بهشتی

فهرست

- پیش گفتار ۹
 محمد راغب
- ایدئولوژی و روایت ۱۱
 پاتریک ویلیامز
 علی راغب
- بازنمایی گفتار ۱۵
 مونیکا فلودرنیک
 ابوالفضل حری
- پسااستعمارگرایی و روایت ۳۱
 پاتریک ویلیامز
 امیرحسین عفتیان
- تاریخ گرایی ۴۷
 فرانک آنکراسمیت
 محمد راغب
- چرخش روایت در علوم انسانی ۵۱
 مارتین کرایسورت
 امیرحسین عفتیان
- روانکاوی و روایت ۶۷
 مارشال آلکورن
 محبوبه خراسانی

۷۳	روایت‌شناسی تاریخ‌نگارانه.....	ایمی ایلیس	محمد راغب
۷۷	روایت‌شناسی پساکلاسیک.....	لوک هرمن و بارت وروانک	محمد راغب
۸۳	روایت‌مندی بصری.....	میکه بال	فائزه نوری‌زاد و امیرحسین هاشمی
۹۹	رویکردهای بلاغی به روایت.....	جیمز فیلان	محمد راغب
۱۱۵	رویکردهای روان‌شناختی به روایت.....	ریچارد جی. گریگ	محبوبه خراسانی
۱۲۹	رویکردهای زبان‌شناختی به روایت.....	دیوید هرمن	محمد راغب
۱۳۳	رویکردهای مارکسیستی به روایت.....	پاتریک ویلیامز	علی راغب
۱۴۷	فراتاریخ.....	هایدن وایت	محمد راغب
۱۵۱	فهم روایی.....	کترین اموت	محمد راغب
۱۵۷	مطالعات جنسیت.....	گابی آلراث و مریون گیمنیش	امیرحسین عفتیان

۱۷۱	مطالعات فکاهه و روایت.....	سالواتوره آتاردو	ابوالفضل حری
۱۷۷	معنی‌شناسی روایت.....	ویلیام فرولی و دیوید هرمن	حسین صافی پیرلوجه
۱۸۵	مکتب شیکاگو.....	دیوید اچ. ریشتر	محمد راغب
۱۹۱	نظریه فراهنجار.....	متیو بل	سید مهدی یوسفی
۱۹۷	نظریه‌های واقع‌گرایی.....	روت رون	امیرحسین عفتیان
۲۱۳	نمایه اصطلاحات.....		
۲۱۹	نمایه نام‌ها.....		
۲۲۷	واژه‌نامه فارسی - انگلیسی.....		
۲۳۱	واژه‌نامه انگلیسی - فارسی.....		

پیش گفتار

کتاب حاضر ترجمهٔ بخش‌هایی از کتاب زیر است:

Routledge Encyclopedia of Narrative Theory, Edited by David Herman, Manfred Jahn and Marie-Laure Ryan, Routledge, First Published, London & new York: 2005.

مداخل این دانشنامه در سه حجم بزرگ، متوسط و کوچک و نیز سه گروه کلی (الف) اصطلاحات و مفاهیم کلیدی (ب) رویکردها و گرایش‌های رشته‌ای (ج) انواع، رسانه‌ها و اشکال منطقه‌ای طبقه‌بندی و با مشارکت بیش از ۲۰۰ نفر و در حجمی بالغ بر ۷۰۰ صفحهٔ دوستونه نوشته شده است.

بی‌نیاز از توضیح است که ترجمهٔ کامل چنین اثری بدون یاری سازمان‌ها و نهادهای آموزشی و پژوهشی رسمی و صرفاً بر پایهٔ روابط دوستانه و علمی چه دشواری‌هایی دربردارد. بر همین اساس، تنها برخی از مداخل بزرگ و اندکی از مداخل متوسط گروه دوم یعنی رویکردها و گرایش‌های رشته‌ای ترجمه شده است. البته باید اضافه کرد که بیشتر

تعداد دیگری از مقالات در مجموعه زیر چاپ شده‌اند:

دانشنامه روایت‌شناسی (۱۳۹۱)، ترجمه و گردآوری محمد راغب، تهران: انتشارات علم.

بدین ترتیب با وجود این دو کتاب تنها می‌توان گفت بیش از نیمی از مداخل گروه «ب» ترجمه شده است. در ویرایش مقالات، بنیاد کار بر اعتماد به مترجمان نهاده شده است و ویراستار ضمن ویرایش ترجمه فارسی و یک‌دست کردن برخی معادل‌ها و اصطلاحات، در موارد معدودی- که گمان خطا، بررسی و مقابله متن انگلیسی را ایجاب می‌کرد- به انجام این کار مبادرت ورزیده است.

دو علامت «نک» و ستاره- که نشانه مداخل موجود در کل دانشنامه است- در این مجلد اعمال شده‌اند تا راهنمایی باشد برای خوانندگان علاقه‌مند به پیگیری مباحث مرتبط.

محمد راغب
raqebmohamad@ut.ac.ir

ایدئولوژی و روایت

پاتریک ویلیامز^۱
علی راغب^۲

درک حداقلی از رابطه میان ایدئولوژی و روایت به الگوی نظری مورد استفاده از ایدئولوژی بستگی دارد. در میان این الگوهای نظری، الگوی مارکسیستی نقد ایدئولوژی^۳ با سابقه‌ترین سنت تحلیلی ایدئولوژی در رابطه با روایت است. البته در خود مارکسیسم، هر دو الگوی مثبت و منفی از ایدئولوژی در زمان‌های متفاوت و یا حتی در یک زمان متداول هستند. ریموند ویلیامز و دیگران در نتیجه این تغییرپذیری، تصور برپایی الگوی مارکسیستی «درست» و منفردی از ایدئولوژی را منتفی دانسته‌اند.

در میان دو قطب (الف) نگاه سنتی که ادبیات را- به این دلیل که «هنر» قلمداد می‌شود- در فراتر رفتن از محدودیت‌های ایدئولوژی توانا می‌پندارد

1 Patrick Williams

۲ دانشجوی کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی دانشگاه تهران

3 Ideologiekritik